

Kurs: **EG1017 Examensarbete, kandidat 15 hp**

Självständigt arbete 2013

Konstnärlig kandidatexamen i musik 180 hp

Profil: Musik- och medieproduktion

Institutionen för Musik- och Medieproduktion

Handledare: Hans Gardemar & J-O Gullö

Gabriella Hansson

Att förenkla sitt låtskrivande med kreativa ramar

Skriftlig reflektion inom självständigt, konstnärligt arbete.

Det självständiga, konstnärliga arbetet finns
dokumenterat på inspelning
Låtar från Gabriella Hanssons examenskonsert.

Sammanfattning

Jag ser mig primärt som artist och låtskrivare. Det här projektet påbörjades i en önskan att utöka, förbättra och fokusera mitt musikaliska material och mitt artisteri. Jag tog avstamp i några musikaliska influenser från Mellanöstern och Sydösteuropa och lät de färga mig i skrivandet av sju nya låtar. Förutom dessa influenser hade jag också målsättningen att skriva på svenska som en ram för det kreativa arbetet. En tredje begränsning var att jag bestämt att skriva flera låtar på förhållandevis kort tid. Låtarna jag skrev blev huvuddelen av materialet till en konsert som jag hade den 2 april på Kungl. Musikhögskolan tillsammans med bandet Bistrovagnen. Efter den mixade jag ljud, klippte bild och gjorde två live-musikvideor för att kunna visa upp min musik. Dessa filmer utgör den huvudsakliga dokumentationen av projektet.

Under arbetet med låtar, arrangemang och konsert dök nya reflektioner upp. Det var insikter om hur kreativiteten i låtskrivningsarbetet påverkas av självvalda och ofrivilliga ramar. Frågor om vad det är att låta sin musik färgas av andras kom också upp, liksom hur valet av språk i en låttext påverkar det musikaliska.

Sökord

Låtskrivande, låttext, referenser, kreativa ramar, Bistrovagnen, musikproduktion, konsert.

Innehållsförteckning

Inledning	1
Syftet med projektet	2
Bakgrunden till projektet	3
En vilja att skapa ny musik.....	3
Ett intresse för österländsk musik	3
Om prestation.....	4
Beskrivning av arbetsprocessen	5
Bistrovagnen	5
Referens- och inspirationslåtar.....	6
Låtskrivande och arrangemang med referenser.....	7
Om referensernas påverkan på de andra låtarna.....	10
En närbild på arbetet med texterna	12
Organisering av rep och konsert.....	14
Postproduktion av konsertens ljud och bild	14
Möten med sångerskan Shamiran Said	15
Resultatet	17
Låtskrivandet	17
Konserten	17
Exempel från möten med Shamiran Said	17
Reflektioner och insikter	18
Fördelar med att skriva på svenska	18
Referensmusik och ny sättning.....	20
Konserten	20
Tidspress och prestige.	21
När sångidealen krockar	22

Mina referenser för projektet	24
Lista över bilagor.....	25

Inledning

Genom teknisk utveckling och sociala mediars utbredning har möjligheten att producera och nå ut till andra med egen musik kommit många fler människor till del. I grunden ser jag det som en oerhört positiv utveckling. Men för artister, musiker och producenter som vill ha musikskapande och -produktion som brödföda krävs det nya sätt för att nå fram i mediabruset. Jag räknar mig själv till dessa och ställer mig ofta frågan hur jag ska göra.

Jag tänker mig att en bra grund för framgång är att ägna sig åt arbete som man är bra på och som man tycker är roligt, men också att utmana sig själv och välja nya vägar för att utvecklas. Detta ger visserligen ingen garanti för att höras och synas i mediabruset. Då behöver man dessutom ge sin potentiella publik många chanser att upptäcka en och ens musik. Dels genom att spela live, men också genom att ha många olika exempel av sin musik på internet och göra dem lätta att hitta. Ytterligare ett sätt är att etsa fast sin musik i folks minnen visuellt, genom att presentera sina låtar i videoform.

I takt med att jag gick mot slutet av min musikutbildning och närmare en frilanstillvaro tänkte jag mer och mer på dessa saker. I höstas kände jag att det var dags att göra ett projekt som gjorde mig som artist och musikskapare mer synlig som innehöll både låtskrivande och musik- och medieproduktion. Låtskrivande är det roligaste jag vet och det kändes som ett bra område att utgå ifrån, utmana mig själv i och utveckla. De nya låtarna skulle sen bli mitt material för musik- och medieproduktionen.

Syftet med projektet

Syftet med det här projektet var att skriva sju nya låtar, arrangera dem och två tidigare skrivna låtar, framföra materialet på en konsert tillsammans med mitt kompband Bistrovagnen samt att bearbeta bild och ljud från konserten till två låtvideor. Jag ville jobba med nya ramar för att utveckla låtskrivandet och arrangeringen. Ramarna bestod av en begränsning till svenska som skrivspråk, österländska låtreferenser att inspireras av samt korta deadlines för låtarnas färdigställande. Som en del av projektet fick jag också en inblick i österländsk sång under fyra möten med den kurdiska sångerskan Shamiran Said.

Bakgrunden till projektet

En vilja att skapa ny musik

För tre år sen släppte jag min första ep, *In Search of the Other Sock*. Nu, några musikstudieår senare, upplever jag att jag bättre kan styra över min konstnärliga kvalitet, vet mer om hur jag vill att min musik ska låta och hur jag ska nå dit. Jag är också bättre på att arrangera och att samarbeta med musiker för att få fram min konstnärliga idé med hjälp av deras musikaliska preferenser och kunskaper. Dessa fakta har under senaste året gjort att lusten att skriva och producera ny egen musik har väckts.

Tidigt i projektet bestämde jag att jag ville jobba med Bistrovagnen, en samling musiker som flera gånger förut har varit kompband när jag har spelat egenskriven musik. Till en början funderade jag över att spela in en skiva tillsammans med dem, men det lockade mer att bygga en ögonblicksupplevelse i form av en konsert där den nya musiken framfördes. Särskilt då låtarna skrevs på ett nytt sätt för mig och jag inte kunde veta på förhand om jag skulle vilja föreviga dem genom att ge ut dem på skiva.

Ett intresse för österländsk musik

Så vitt jag minns har jag alltid tyckt om musik från Mellanöstern. Kanske har det att göra med att jag under min tidiga barndom i Rinkeby exponerades för musik därifrån. När jag på senare år har kommit i kontakt med musik från den delen av världen har jag insett hur bra jag ofta tycker att den är och hur glad jag blir av den. Jag har själv som ett medvetet syfte för min egen musik att den ska göra människor glada. Därför tyckte jag att det var en bra idé att låta mitt skrivande inspireras av musik som gör *mig* glad.

Under de år jag har skrivit musik har jag testat ett par gånger att inspireras av influenser som stilmässigt ligger långt ifrån de låtar jag skriver ”spontan”. Då har det gällt enstaka låtar och referenserna har varit t ex The Beach Boys album *Pet Sounds* från 1967, 30-talsjazz och

folkliga sånger från Uganda. I det här projektet ville jag låta ett större antal låtar få en liknande karaktär genom att låta dem inspireras av låtar som jag fastnade för, från Sydösteuropa, Mellanöstern, Nord- och Centralafrika. I den här rapporten väljer jag, för enkelhets skull, att beteckna den musiken *österländsk musik*.

Jag ser mig som en kreatör och min drivkraft ligger i att skapa sådant som jag upplever som nytt. Därför hade jag i detta projekt inte intentionen att göra några pastischer av mina referenslåtar eller skapa ny österländsk musik. Snarare ville jag låta mitt eget uttryck höras i de nya låtarna *och* färgas av österländsk musik. Med färgas av menar jag alltifrån att använda mig av ett särskilt instrument till att använda ett liknande groove som en viss referenslåt har. Genom att lyssna på österländska referenser och spontant låta mig inspireras ville jag på ett lustfyllt sätt öppna en dörr för mig själv till en möjlighet att i framtiden fördjupa mig mer teoretiskt och praktiskt på området österländsk musik.

Om prestation

Jag har under hela min verksamhet som låtskrivare och musiker haft en tendens att koppla mitt människovärde till det jag presterar. Nu närmar jag mig slutet av min utbildning och jag ska ge mig ut i en frilanstillvaro. För att klara av den kommer jag att behöva ha en viss distans till mitt arbete för att kunna ha flera projekt parallellt och ha tid för vila. Inför examensprojektet kändes det därför extra viktigt att försöka arbeta på ett sätt som minskar den mentala kopplingen mellan värde och prestation hos mig.

Beskrivning av arbetsprocessen

Hur gör man för att skriva låtar som är personliga, som passar ihop med varandra och som har tydliga influenser? Den frågan ställde jag mig i projektets början och kom fram till att det finns många svar. Jag bestämde mig för att använda en för mig välbekant låtskrivningsprocess, men att ge mig själv några nya begränsningar att förhålla mig till då jag tidigare upplevt begränsningar som en kreativ drivkraft i låtskrivande. För de första bestämde jag mig för att bara skriva på svenska, för det andra att i viss mån färga låtar och arrangemang med några utvalda österländska referens- och inspirationslåtar, och för det tredje den naturliga begränsning som kom av att jag valde att göra flera låtar på kort tid.

Bistrovagnen

Jag valde att färga ljudbilden på låtarna genom att modifiera instrumentsättningen från den som vi brukar ha i Bistrovagnen. Efter några sökningar på arabiska lutor till försäljning i Stockholm fastnade jag för en begagnad oud som jag köpte och satte i händerna på Jenny Melander. Hon spelar vanligtvis akustisk gitarr och körar i Bistrovagnen. Mårten Pella, som brukar spela slagverk med oss, kunde inte vara med i det här projektet och därför behövde vi en annan slagverkare. Jag blev rekommenderad att fråga Sakip Murat Yalcin som har davoul och österländska slagverk som specialitet och han svarade genast ja. För att renodla ljudbilden ytterligare bad jag pianisten Sara Korpela att endast spela dragspel i det här projektet, vilket hon gjort på ett par av mina låtar förut.

Akustisk gitarr och piano valdes alltså bort. Övriga instrument som brukar finnas med i Bistrovagnen fick vara kvar. Trummor, kontrabas, trumpet och klarinett är alla instrument återkommande i Balkanmusik och jag tyckte att de skulle passa i den ljudbild jag eftersträvade. Nyckelharpisten Sunniva Abelli har spelat min musik förut men hennes instrument är inte det första man kommer att tänka på vare sig i Mellanöstern- eller Balkansammanhang. Min förkärlek för instrumentet och nyfikenhet för hur det skulle låta i det här sammanhanget fick mig att be henne vara med i projektet ändå.

De musiker som tillslut utgjorde Bistrovagnen under konserten den andra april var: Sara Korpela (dragspel och kör), Jenny Melander (oud), Kalle Thunell (kör, tamburin), Lino Borg (kontrabas), Niklas Niskanen (trummor), Sofia Hallgren (trumpet), Sunniva Abelli (nyckelharpa), Sofie Renemar (klarinet) och Sakip Murat Yalcin (davoul, darbuka). Dessutom kontaktade jag Berrin Sahin (saz) och Turgay Özdemir (mei). Vi träffades och arrangerade *Jag vill möta...* tillsammans inför examenskonserten. Se bilaga 4.

Referens- och inspirationslåtar

Under det här projektet ville jag alltså hitta ett sätt att närma mig den österländska musiken för att kunna fördjupa mig mer i den framöver. Men framförallt ville jag låta mig färgas av den i de låtar jag skulle skriva i projektet.

Ett av de första stegen blev att hitta referenser på österländsk musik. Jag utgick från några artister som jag kände till och gillade sedan tidigare, sökte bland relaterade artister på Spotify, letade efter fler på nätet och frågade vänner om tips. Sedan valde jag ut de jag tyckte bäst om och som verkade kunna bli passande referenser eller inspiration till mina låtar. Av dessa gjorde jag en ny spellista på Spotify (se nedan).

Bistrovagnen referenser 2013
by you
Including artists: Goran Bregovic, Mahmoud Ahmed, Stagger Back Brass Band, Mahala Rai Banda, Mamane Barka, Saban Bajramovic, Den Flygande Bokrullen, Gilad Atzmon

5 Followers

Share... Start Radio Available Offline 10 tracks

Track	Artist	Time	Album	Added
★ Kustino Oro	Goran Bregovic	3:15	Le Temps Des Gitans...	Fri Jan 18
★ Sidetegnash Negh / Samiraye	Mahmoud Ahmed	5:33	Ere Mela Mela – Mode...	Fri Jan 18
★ An Everyday Fiasco	Stagger Back Brass B...	5:47	Stagger Back Brass Band	Fri Jan 18
◀ Mahalageasca	Mahala Rai Banda	4:07	Mahala Rai Banda	Fri Jan 18
★ Alhadj	Mamane Barka	5:17	Introducing Mamane B...	Fri Jan 18
★ Sex	Saban Bajramovic	4:30	Tales And Songs From...	Fri Jan 18
★ 1234	Den Flygande Bokrul...	2:21	Shuff	Fri Jan 18
★ Beach 26	Gilad Atzmon, Tang...	5:53	Tangents	Fri Jan 18
★ Borino Oro	Goran Bregovic	3:53	Le Temps Des Gitans...	Thu Jan 24
★ Ya Habibi Kelma Hab El Hawa	Rahbani Brothers	1:33	Bil Afrah	Fri Mar 1

Jag valde det mest intuitiva och roligaste sättet jag kom på för att låta dessa låtar färga mitt skrivande. Jag lyssnade på låtarna och ställde mig frågor som:

Vad fastnar jag för i den här låten? Vad i den här låten kan jag integrera i min egen stil?

Om det var groovet jag gillade lät jag helt enkelt bandet lyssna på referenslåten och min låtskiss med gitarr och sång och efter det försöka hitta ett liknande rytmiskt groove som referenslåten. För de egna låtar som jag inte hittade någon specifik referens till gick jag på min uppfattning om klichéer i österländsk musik. T ex att det är vanligt att bygga låtar mer utifrån melodier och rytmer än utifrån harmonier, att baktakt inte sällan har en viktig funktion och att sången ofta är ornamentrik, kraftfull och smäktande och lagd i ett relativt lågt register.

Låtskrivande och arrangemang med referenser

Sättet jag skrev låtar på i detta projekt varierade men för enkelhets skull väljer jag ibland att generalisera här och beskriva arbetet i stora drag. Mina arbetssätt var delvis medvetna under arbetets gång och andra delar av dem noterade jag i efterhand.

I min strävan efter en röd tråd valde jag att skriva allt på svenska. Jag har tidigare huvudsakligen skrivit på engelska och det känns som trygg mark. Men de få svenska låtar jag har skrivit tidigare har fått mig att experimentera mer med versmått och musikalisk form. Dessa låtar har jag haft svårare att genreplicera än de engelska, och det kändes som en bra utgångspunkt för det här projektet. Det skulle göra det lättare att färga de låtarna med influenser utifrån, och få de lite annorlunda arrangemangen att låta naturliga.

Jag skrev text och musik till sex nya låtar, tonsatte en dikt av Karin Boye och arrangerade om två av mina gamla låtar. I inledningsprocessen arbetade jag på ett sätt som under senaste åren har blivit standard för mig i mitt låtskrivande. Jag tar den nyskrivna ”I bistrovagnen” som exempel:

Jag började med ett kort stycke text: ”Har ni någonting som släcker törsten, men inte släcker elden”, en rad som jag hade skrivit ner några månader tidigare och sparat bland andra anteckningar med nya låtidéer. Jag provade att läsa och sjunga textstycket till några spontana gitarrackord, och arbetade sedan med melodin parallellt med fortsättningen av texten. De

färdiga orden kändes naturliga som refräng och jag arbetade fram en vers, bestämde mig för en möjlig form på låten och skrev ytterligare en vers. Jag gjorde ändringar i melodi och text utifrån olika frågor: Passar de ihop? Förmedlar de något som engagerar mig? Känns de naturliga att sjunga? Under skrivandet funderade jag också över om låtskissen hade en bra balans mellan vanlig och annorlunda, enkel och komplicerad, vacker och ful.

När jag hade hittat ackord och ett sätt att spela på gitarren hade jag nått den punkt där jag vanligtvis betraktar skissen som en färdig låt. Men enligt min nuvarande plan, att influera alla låtar med min referensmusik, var den inte klar.

Jag gick till den musikaliska referenslistan och började leta efter en låt med ett tempo och med rytmiska underdelningar som skulle kunna färga *I bistrovagnen* på ett sätt som kändes intuitivt. Jag fastnade för *Kustino Oro* med Goran Bregovich. För att få melodin och texten, som då oftast sjöngs på raka slag, att fungera med svänget fick jag sjunga den mycket mer synkoperat. Det var svårt att tänka om från det rakare sättet att sjunga, men jag nötte in den nya fraseringen och i skrivande stund minns jag inte längre hur den gamla, rakare, melodin gick. Jag spelade in en enkel sång- och gitarrversion av låten på mobilen. Utifrån denna kärna – en gitarr och en röst som visade de viktigaste melodierna, ackord, låtens ungefärliga tempo, de viktigaste underdelningarna och indikationer om sväng – fortsatte jag att arrangera de andra instrumenten. För blåsarna skrev jag ner ett arrangemang men till basisten gav jag mindre precisa instruktioner i stil med att ”spela något som liknar det jag spelar i bastonerna på gitarren”.

Något jag vanligtvis inte gör är att kalla en låt färdig när jag inte är nöjd med hela texten. Texten i andra versen hade först känts bra men ju mer jag sjöng den, desto mer tyckte jag att orden var onödigt komplicerade och sökta. Jag upplevde också att låten behövde ytterligare ett stråk av personlighet i sig och att det borde fungera bra att utnyttja andra versen till detta. Men min nuvarande andra vers tillförde inte låten något i personlighet. Trots detta insåg jag att det var hög tid att presentera låten för bandet så att de skulle ha tid att träna in den och hitta komp och figurer utifrån mina förslag och instruktioner. Tillfälligt lämnade jag därför andra versen i en version som jag var missnöjd med.

I bistrovagnen, G Hansson 2013

referens: Kustino Oro, Goran Bregovich

Intro (blås i stämmor)

/Bbm /Gb /F7 /F7 /
/Bbm /F7 /Bbm /F7 /
/Dd /F7 /Gb /Ab /

Vers (blås bort)

/Bbm /Gb /Ab /Db F7 /
/Bbm /Gb /Ab /Db F7 /

Brygga

/Dd /F7 /Bbm Bbm/Ab /Gb /

Ref

/Gb /Ab F /Bbm /Bbm /
/Gb /Ab F /Bbm /Bbm /

Mellansp (blås in)

/F7 /F7 /

Vers (blås kvar)

Brygga

Ref x2

Outro

/Bbm /Gb /F7 /F7 /
/Bbm /F7 /Bbm /F7 /
/Dd /F7 /Gb /Ab /
/Bbm /

Texten:

Vers

En engångsföreläsning spelar solregnet just här
med en sömnig publik nära fönstren
o ja vädjar till min tanke våga lev i det där
å låt verkligheten överträffa drömmen

Brygga

Är det här i farten som jag lever?
Här på rälsen mellan båda mina hem

Ref

Har ni någonting som släcker törsten
Men inte släcker elden?
har ni någonting
som stillar hungern
men inte har ihjäl den?

Mellanspel

Vers

En liten mänska i mig som har hjärtat i behåll
vill bli väntad på och hämtas från stationen
och hon sörplar kaffet som om varje klunk spelar roll
Och den frusna bistrovagnen halsar solen

Brygga

å ja stannar här där allt jag kan är tänka
här på rälsen mellan båda mina hem

Ref

Har ni någonting som släcker törsten
Men inte släcker elden?
har ni någonting
som stillar hungern
men inte har ihjäl den?

Om referensernas påverkan på de andra låtarna

Förutom *I bistrovagnen* skrev jag sex låtar till under projektet: *Snurrar*, *Det här får inte va prestige nåt mer*, *Sjukdomens parad*, *På botten av min längtan*, *Kan jag få bli en pöl* och en tonsättning av Karin Boyes dikt *Jag vill möta...* Jag arrangerade också om mina tre år gamla låtar *En samba till ditt svidande sår* och *Falla mellan stolarna*. Nedan följer kortare beskrivningar av hur jag lät dessa låtar påverkas av referenserna i skrivandet och/eller arrangemangen. Alla ursprungliga ljudande låtskisser, kompskisser och blåsarrangemang finns i bilaga 2.

Snurrar

Låten *Snurrar* var den första jag gjorde klar. Den skrev jag först utan någon tilltänkt referenslåt eller någon generell österländsk musikalisk kliché. Resultatet lät mycket riktigt inte österländskt så jag ändrade hela refrängmelodin från dur till moll och la till ett par ornament på centrala ställen i sångmelodin. Förutom detta skrev jag en unison melodi till blåset och nyckelharpan som var annorlunda än men spelades samtidigt som refrängmelodin. Unisona melodier i flera instrument är ett bärande element i många ”Balkan-låtar” som jag har hört.

Det här får inte va prestige nåt mer

När jag för ett par år sen snubblade över låten *Mahalageasca* med rai-bandet Mahala Rai Banda blev jag väldigt glad. Det var givet att den skulle få inspirera mig till det här projektet. Låtens hetsiga tempo och snabba rytmiska och roliga melodi var det jag försökte härma i skrivandet av *Det här får inte va prestige nåt mer*.

Sjukdomens parad

Det var länge sen jag började skriva embryot av texten till *Sjukdomens parad*. När jag gick igenom min mapp med textidéer märkte jag att den med sitt tragikomiska tema skulle göra sig bra i någon av de genrer jag ville influeras av. Jag skrev på texten och formade en idé om en melodi och testade olika ackord och komp på gitarren. Ur min lista över referenser valde jag

låten *Beach 26* med den brittisk-israeliske saxofonisten Gilad Atzmon, en fusion-tango som låter österländskt, framförallt på grund av ett par klichéartade och dramatiska unisona riff i stråkinstrumenten som påminner mig om Oum Kalthoum och annan folkslig musik från Mellanöstern. Tempot och svänget i Atzmons låt lånade jag till *Sjukdomens parad* och det pumpande kompet på alla fjärdedelar i *Beach 26* låt använde Bistrovagnens Sara sig av i sitt dragspelskomp.

På botten av min längtan

I den här låten gjorde jag färdigt texten först. Jag använde mig inte av någon specifik referenslåt utan av mer generella uppfattningar och klichéer om österländsk musik. Texten gjorde sig bra för att bli en ballad. De ramar jag satte var att den skulle gå i moll, innehålla enkla harmonier och en smäktande refräng med långa toner i sångmelodin. Jag upplevde att textens allvar och kärvhet krävde något oväntat i harmoniken. Det som låg närmast till hands var att lägga in mellandominanter och ackord som tog låten ur sin tonart en kort stund och sen tillbaka. Detta fick det att bitvis låta mer svensk visa än österländsk ballad men jag bestämde mig för att det fick vara värt det för den enskilda låtens skull.

Jag vill möta...

I min molliga tonsättning av Karin Boyes text försökte jag denna gång hålla mig ifrån inblandningen av mellandominanter som fick den att låta svensk visa. Sen spelade jag in en sång- och pianoversion som jag skicka till saz-spelaren Berrin Sahin och mei-flöjtspelaren Turgay Özdemir. Vi träffades och arrangerade låten tillsammans med min sång och deras instrument. Berrin skrev ett intro på saz och Turgay improviserade under ett långt parti i mitten. Här var det musikerna själva som fick vara mina referensskällor och soundet på deras instrument färgade kompositionen och arret.

Falla mellan stolarna

Falla mellan stolarna är en tre år gammal låt som vi har spelat i Bistrovagnen förut. Den har alltid låtit österländsk även om det inte var medvetet från början. Den går i moll, runt, runt på fyra ackord och har en enkel melodi med mycket upprepningar som är tacksamma att göra

ornament på, något som jag gjorde tidigare utan att kalla det så. Med den nya sättningen och ett långsammare tempo smälte den bra ihop med de andra låtarna.

En samba till ditt svidande sår

Även *En samba till ditt svidande sår* är skriven för cirka tre år sen och då hade den ett latinamerikanskinspirerat sväng i kompet. Tillsammans med *Bistrovagnen* ”tvingade” jag in den bångstyriga samban i ett liknande långsamt sväng som Mamane Barkas *Alhadj*. Mamane Barka är en stor biram-spelare ifrån Niger i Nordafrika.

Kan jag få bli en pöl

Det svenska Kletzmerbandet *Den flygande bokrullens* låt *1234* fick bli inspiration till *Kan jag få bli en pöl*. Även i detta fall började jag med texten. Jag bestämde tidigt att låten skulle gå i femtakt. Eftersom det här var den låt som blev sist klar fanns det inte mycket tid att repa den. Därför gjorde jag förutom kompskiss och blåsnoter en midi-version av låten där sången och alla instrument var med eller markerades på något sätt, samt tydliga skriftliga instruktioner till musikerna.

En närbild på arbetet med texterna

Med texterna till de sju nya låtarna för projektet jobbade jag på ett intuitivt och vanemässigt sätt utifrån min textskrivningserfarenhet hittills. Jag började samtliga låttexter med ett kort *bärande* textstycke, det vill säga ett stycke text jag tyckte var tillräckligt bra i sig själv för att för att fortsätta bygga på. Med bra menar jag att det antingen säger något viktigt, har mer än ett lager av betydelse, är humoristiskt, låter snyggt rytmiskt eller anspelar på något folk känner igen. Ett bärande textstycke kan också passa in på flera av dessa beskrivningar.

I *På botten av min längtan* började jag med meningen *Kan vi lämna våra masker i garderoben med jackorna?* som bärande stycke. Det uttrycker något viktigt, nämligen en längtan att vara en ärlig människa. Det har också två lager av betydelse, dels det bokstavliga - att lämna in ytterkläder i en garderob på ett uteställe, dels det bildliga - att sluta dölja delar av sig själv för någon annan. Den bokstavliga betydelsen blir en metafor för den känslomässiga. Min livserfarenhet och uppfattning om människor generellt säger mig att båda betydelsena

har en hög igenkänningsfaktor. Enligt min egen definition kvalificerade sig textstycket mer än väl för att få en bärande funktion.

Runt detta första stycke byggde jag sedan på med text som jag inte hade samma krav på, men som däremot skulle passa ihop med det stycket.

I *Kan jag få bli en pöl* var det titeln som jag skrev först. Jag ser den som bärande eftersom den har två betydelselager. Detta i kombination med en hög förväntad igenkänningsfaktor gjorde att denna textrad blev humoristisk. Låtens snabba tempo och udda taktart hade jag bestämt innan jag började med låten, så även dessa påverkade att titeln och den övriga texten fick en humoristisk prägel. Titeln fick bli låtens första rad och sen fortsatte jag med att precisera vad jag menade med de orden. Jag svarade på frågor som:

Vad är en pöl? Vad gör en pöl? Varför vill jag bli en pöl? Vad har en pöl för fördelar jämfört med en människa? Om jag vore en pöl med ett medvetande, vad skulle jag vilja då? Vilken typ av problem är det som får mig att vilja bli en pöl?

Svaren på några av dessa frågor fick utgöra resten av texten. Jag formulerade om dem tills de passade ihop och gjorde två verser som jag tyckte byggde en bra musikalisk form (i kombination med ett par instrumentala delar). Se texten nedan.

TEXT Kan jag få bli en pöl

kan jag få bli en pöl
kan jag få flyta ut på golvet och dunsta
inte kladda fast och bli stel
gå upp i ånga, bli en del av nåt annat än mitt själv å mina fel
luta dig inte emot mig
jag är vinglig som ett föl
snälla låt mig bara bli en pöl

kan jag få bli en pöl
kan jag få flyta ut på golvet och dunsta
inte kladda fast och bli stel
gå upp i ånga, bli en del av nåt annat än mitt själv å mina fel
tala mig inte tillrätta
vänd mig inte på rätt köl
snälla låt mig bara bli en pöl

Organisering av rep och konsert

Parallellt med det konstnärliga arbetet organiserade jag konserten. Med hjälp av en webbkalender samordnade jag möjliga reptider för de tio musikerna. Jag skickade dem mina referenser, låtmemos, kompskisser, instruktioner och blåsarrangemang. Lokaler bokades för de olika repen och för konserten. Musikhögskolans kår kan ibland hjälpa till under examenskonsserter så jag kontaktade dem för att se om de kunde sköta baren och sälja fika. Sadia Gaya tackade ja till att sköta ljudet under kvällen och vi gjorde förberedelser i form av kanallista och stageplot, bokade och lånade mickar, mickstativ, kablar och annan utrustning. Mathias Correia de Melo hjälpte mig att göra en konsertaffisch och jag tryckte upp 20 exemplar och satte upp på skolan och på ett par andra ställen. Anton Näslund och Sandro Arcos Famme hjälpte till med att filma konsten med två närmre rörliga kameror och en stillastående längst bak i lokalen. Se bilaga 4.

Postproduktion av konsertens ljud och bild

Vi spelade in hela konserten på 16 kanaler ut från Presonus-mixerbordet och in i Pro Tools. Sedan gjorde jag ett nytt Pro Tools-projekt vardera för alla nio låtar för att kunna mixa dem separat. Jag mixade låtarna *Jag vill möta...* och *Snurrar*. I *Jag vill möta...* behövdes det lite redigeringsarbete då det blev en rundgång på konserten under den låten som jag ville ta bort. Sedan satte jag nivåer. Jag fick åka en del med volymen och automatisera den på varje spår för att få mindre skillnad mellan det starkaste och svagaste. Jag komprimerade också ljudspåren något var för sig med samma syfte. Sen skickade jag sången och instrumenten till ett långt delay för att få fram en mer ödesmättad känsla. Jag mixade *Snurrar* på ett liknande sätt, bouncade ut båda ljudfilerna och lyfte in dem i Final Cut. Med ljudfilerna som rättesnöre klippte jag ihop två låtvideor av videomaterialet från konserten. Jag altererade mellan bilder från de två nära kamerorna och använde inga bilder från den stillastående kameran då dessa inte var lika skarpa. Låtvideorna klipptes ihop för dokumentationen av arbetet, men också för att kunna läggas upp tillsammans med flera av låtarna på Youtube. Se bilaga.

Möten med sångerskan Shamiran Said

Under våren träffade jag den kurdiska sångerskan Shamiran Said vid fyra tillfällen. Jag ville fördjupa min kunskap om österländsk sång och hon coachade mig i olika sångtekniska element: ornament, en speciell användning av skarven samt kvartstoner. Dessa element är mer eller mindre vanliga beroende på vilket område musiken ifråga kommer från. Vi tränade på dem genom att improvisera sång på vokaler och i två olika kurdiska sånger som Shamiran lärde ut. Se bilaga 1.1, 1.2, 1.3 och 1.4. Vi tittade också på min låt *Falla mellan stolarna* (för ljudande sång- och gitarmemo samt kompskiss se bilaga 2.3) och testade olika möjligheter för att låta rösten ge låten en mer österländsk färg. Bland annat provade vi att lägga till olika ornament i slutet av fraserna och att släppa sista tonen i en fras med ett klagande ljud som är vanligt i österländsk sång. Se bilaga 1.5.

Då huvudklang i princip inte används i Kurdistan arbetade vi huvudsakligen med bröstklang. Vi arbetade med att vidga bröstkorgen genom att sträcka ut armarna, en framåt och en bakåt, för att hjälpa kroppen att hitta magstödet vid högre toner. För att inte spänna och anstränga rösten vid höga toner i bröstklang, berättade Shamiran att hon brukar tänka sig de högre tonerna som att de ligger framför henne snarare än ovanför henne. Jag fick prova att visualisera detta genom att fysiskt sträcka armen framåt mot tonen när jag sjöng.

Förutom bröstklangen pratade vi även om ett klangmässigt blandat sätt att sjunga på som är vanligt i Kurdistan, där bröströsten finns med men också färgas mjukt av skarven. Man kan komma åt klangen om man använder samma teknik för att få ut rösten som man gör vid ett skratt i högre lägen. Se bilaga 1.6.

Shamiran visade mig en kurdisk sång som utgår från skalan *segah*, en mollskala där den första och fjärde tonen är höjd en kvartston och den femte är sänkt en halvton. Då kvartstoner är något nytt för mig började vi med att jag härmade henne och försökte sjunga sången så likt som möjligt, utan några större ambitioner att träffa rätt på kvartstonerna. Se bilaga 1.7.

Under träffarna berättade Shamiran också om musiken i Kurdistan. En dominerande del i musikpedagogiken där är trädning, alltså att lära ut genom att visa. Inte mycket skrivs ner eller dokumenteras på annat sätt. Hon uttryckte rädsla för att den bristande dokumentationen skulle urholka det musikaliska arvet i området. Shamiran berättade också om hur musikens utformning i Kurdistan hänger samman med områdets härjade historia. Ett ord som Shamiran

ofta använder i sin pedagogik är sorg. I övningar med skarven uppmanade hon mig att tänka att jag skulle börja gråta, eftersom detta gav en bra ingång till hur sången skulle låta. Ornament där skarven är tydlig påminner mycket om hulkningar i gråt. Shamiran berättade att det har funnits en tradition i Kurdistan att under en sorgperiod sitta hemma hos varandra och sjunga och spela. Det var vanligt att kvinnorna i timal improviserade sång tillsammans som ett uttryck för sorg, tröst och gemenskap. Men Shamiran menade att den traditionen håller på att dö ut i Kurdistan. Dock är improvisationsmusik fortfarande populärt bland ”vanligt folk” i området. Enligt Shamiran ser man det som att alla bra musiker förväntas vara bra på att improvisera.

Resultatet

Låtskrivandet

Sång- och gitarmemos, kompskisser och blåsarrangemang bifogas, se bilaga 2.

Konserten

Den 2 april hade jag en konsert med kompbandet Bistrovagnen i Nya salen på Musikhögskolan. För videoklipp med två av låtarna se bilaga 4. Affisch: se bilaga 3.

Exempel från möten med Shamiran Said

Se bilaga 1.

Reflektioner och insikter

De nya låtarna jag skrev och arrangemangen jag gjorde själv och tillsammans med Bistrovagnen utgör resultatet av mina försök att skapa mig nya låtar med en ny och enhetlig ljudbild. Att skriva på svenska, att påverkas av utvalda referenslåtar i arrangemang och låtskrivande samt att ändra sättningen i Bistrovagnen är valen som främst formade denna nya ljudbild.

Fördelar med att skriva på svenska

Att välja mitt eget modersmål att skriva på nådde effekten som jag ville – jag förhöll mig fritt till språket och tillät mig själv att gå ifrån versmått mycket mer än jag gör i mitt låtskrivande på engelska. På samma sätt kände jag mig fri att forma mina texter fraseringsmässigt och melodimässigt när jag ändrade tempo och huvudunderdelningar i låtarna under påverkan av någon referenslåt. Trots att engelska är det språk jag har skrivit flest låtar på, blev det ändå minsta motståndets lag att välja att skriva på svenska eftersom jag ville göra låtar som lätt kan formas om musikaliskt.

Texttekniskt sett märkte jag att valet att skriva på svenska underlättade. I jakten på bärande textstycken att utgå ifrån insåg jag att svenskan gjorde mig mer pricksäker än engelskan. I egenskap av mitt modersmål gav mig svenskan en arsenal av idiomatiska uttryck och en frihet i språket som jag inte kommit i närheten av på engelska. Detta gjorde det lättare att komma på text som hade något av det som krävs för att vara bärande text i min värld. Ofta brukar former som versmått och rim vara sådant jag håller mig till av smakskäl, då jag brukar bli nöjdast med texter som både är betydelsebärande och passar in i en viss form. Men jag märkte i det här projektet att formen fick en mindre betydelse. Förmodligen berodde detta på att mina bärande textstycken i de nya svenska låtarna uppfyllde fler krav än motsvarande stycken i mina engelska texter. Jag tror att det var det som gjorde att jag kunde frigöra mig *något* från bestämda former som versmått och rim.

Att vara mindre låst vid en tydlig textmässig form och struktur sparade dessutom tid. Det jag i vanliga fall ägnar mest tid åt i textskrivandet är just att pussla in en viss textidé i en form jag själv har bestämt (eller texten själv har bestämt utifrån sina bärande stycken).

Se nedan texten till min låt *Pineapples* från 2009, som jag tog med som ett exempel på en av mina engelska texter. *Pineapples* har en noggrann struktur av verser med fyra rader vardera där den andra och fjärde raden rimmar samt en refräng som återkommer. I arbetet med den låten var jag noga med att låten skulle följa dessa mönster, samtidigt som jag skulle få ihop berättelsen som låten bygger på och försöka berätta den på ett poetiskt och annorlunda sätt. Det var ett pussel som tog många timmar, men jag hade inte blivit nöjd med låten om jag inte tyckte att jag hade lyckats med alla dessa delar.

Pineapples

Gabriella Hansson -10

Vers 1

May the pineapples keep growing in your gardens
May the fish be fat and shiny in your bay
May the tradesmen of Victoria give you a better prize
May you live 'til you're prepared to go away

Ref

Banange, it's been long since I met you
Ngolable, for the sorrows you've been through
Tugende, towards better times
And may God's peace surround you like sunshine
'til we meet again

Vers 2, 3

Open wide with curiosity and wonder
Hundred eyes were watching when we reached the shore
We were strangers stuck on difference and resemblance
Of them both we would find all we could ask for

Overthrown by waves of heat and expectation
Through the fertile green and on the dusty red
We went, crowded on the motorcycle's backseat
Had to laugh about the funny world we'd met

Ref

Vers 4, 5, 6

So I faced the simple fact that you felt hunger
I despised my wealth and loved it equally
And I watched your coldness in the April thunders
Wond'ring why the rain has ever bothered me

Yet your voice is so decided and unyielding
And you greet me like I was your oldest friend
All your crops are eaten by a bunch of orphans
That you've taken care of just because you can

So if you're pineapples would multiply before you
If the fish grew fat and shiny in your bay
If the tradesmen of Victoria finally changed their greedy plans
I can't make it come, but blessed be that day!

Ref

Banange, it's been long since I met you
Ngolable, for the sorrows you've been through
Tugende, towards better times
And may God's peace surround you like sunshine

Banange, it's been long since I met you
Ngolable, for the sorrows you've been through
Tugende, towards better times
And may God's peace surround you like sunshine
'til we meet again

And may God's peace surround you like sunshine
'til we meet again

Jag kände ett behov att kunna betrakta stora delar av texten som bärande i sig själva för att tycka att låten hade kvalitet. *Kan jag få bli en pöl* och alla andra låtar i det här projektet har mycket som händer rent musikaliskt. Till skillnad från *Pineapples* är de inte i American folk-genren, där jag upplever att förväntningarna finns inbakade att en bra låt ska kunna fungera med endast sång och ett enkelt gitarrkomp. En annan skillnad mellan låtarna är att några år har gått och jag har säkert ändrat mina textmässiga preferenser något. Men jag tror också att jag känner en så pass mycket större frihet i svenskan att jag kan känna mig nöjd med en mindre andel bärande text. Bara det faktum att jag inte behövde fråga någon annan om hur jag skulle skriva min egen text grammatiskt rätt, gjorde mig frimodigare i låtskrivandet.

Referensmusik och ny sättning

Visserligen har jag arbetat med referenslåtar förut, men inte så mycket i skrivandet av låtar som jag själv ska framföra. Arbetet med referenser har gett många tankar. Men huvudanledningen till att jag valde att fokusera på dem är att det var ett roligt arbetssätt. Jag tror att jag alltid har lärt mig bäst genom att härma, att lyssna och låta mig påverkas av det jag tycker om i en särskild ljudbild och vänta med analyserandet till senare. Det är troligt att jag kommer att fortsätta arbeta så här medvetet med referenslåtar även i fortsättningen av mitt låtskrivande.

Att ändra sättningen i Bistrovagnen var ett väldigt enkelt sätt göra stora förändringar i ljudbilden. Valet att plocka bort både gitarr och piano helt känns som en minst lika stor förändring som att lägga till oud och österländskt slagverk. Anledningen till det tror jag handlar om associationer – för egen del associerar jag akustisk stålsträngad gitarr och piano väldigt starkt med västerländsk musik. Eftersom gitarr och piano är de instrumenten jag använder i låtskrivandet så blir det också frestande att ha dem ”kvar” i låten. Men då jag visste att de inte skulle vara med sedan tvingades jag tänka i nya arrangemangsbanor. Det underlättade för mig att hitta på vilka funktioner de andra instrumenten skulle fylla i ljudbilden när jag kunde räkna bort piano och gitarr som ofta har en självklar plats och funktion. Att använda sig av i princip samma sättning på alla låtar gav naturligtvis en hel del gratis känsla av enhetlighet mellan låtarna.

Konserten

Jag genomförde konserten som jag hade tänkt den andra april men stötte på en del svårigheter under planeringen. Ett problem som inte var nytt för mig var att försöka få ihop tillräckligt med repetitionstider med ett tiopersonsband. Vi hade en gemensam almanacka på nätet som vi fyllde i under våren men det var omöjligt att få ihop mer än ett par stycken dagar där alla kunde repa samtidigt. Detta var naturligtvis stressande. Det som var bra med det var att det tvingade mig till att bli tydligare än någonsin förut i mina instruktioner till musikerna. De tydligaste instruktionerna hade onekligen *Kan jag få bli en pöl* som hade ett extra nervositetsmoment i och med sin taktart och som dessutom blev klar sent i processen. Jag spelade in en demo med midi-instrument till musikerna, vilket jag otroligt sällan gör med

mina egna låtar. Men det gav mersmak då jag märkte hur glada de blev över att veta exakt vad de skulle göra. Det ger också en viss ”dopningseffekt” att ha en musikaliskt rätt men ändå stel version med tråkiga midi-ljud att öva till – alla får feeling på repet eftersom det låter bättre direkt. Visserligen är det roligare att arrangera tillsammans med bandet men med kort förberedelsetid, som det så ofta är, ger det en viss trygghet med en noggrann midi-förlaga.

Andra lärdomar jag drog i det praktiska arbetet med konserten vara att man inte kan vara nog förberedd med ljudet när det är så många instrument som ska spela och spelas in från samma scen. Det var en del annat praktiskt strul som gjorde att tiden för soundcheck i princip blev obefintlig. Jag hade bett folk komma och hjälpa mig att möblera om i lokalen men inte försäkrat mig om att det verkligen skulle komma några vid en viss tid. Då möbleringen av stolarna och borden påverkade var vi skulle ha mixplats skulle det underlätta mycket att vara klara med den delen då vi började sätta upp ljudet. Därför började jag och Sadia med att göra det jobbet när vi kom efter lunch, något vi hade behövt hjälp med av andra för att få det gjort tillräckligt snabbt. Jag hade också bett några om back-up-hjälp med ljudet vid problem men inte heller försäkrat mig om att dessa skulle vara där tidigare. Att samla tillräckligt många sladdar och mickstativ från olika delar av skolan och koppla upp ljudet tog längre tid än vi räknat med, fast vi tyckte att vi tagit till med marginal. Om jag skulle göra om samma konsert igen hade jag bett ännu fler folk om råd i god tid och också försäkrat mig om att ha fler roddare och någon mer kunnig ljudperson på plats i god tid innan konserten. Då hade ljudteknikern kunnat koncentrera sig på ljudet och jag på föreställningen istället för roddande och att lösa problem med prylar som inte fanns. Jag bad inte Andreas, som var hjälptekniker, komma förrän en liten stund innan föreställning. Men även om sound check blev alltför kort och kom för tätt inpå konserten fungerade allt när den väl satte igång. Dessa missar i min planering gjorde dock att både jag, ljudteknikerna och musikerna fick träna på att hålla lugnet och humöret uppe i en pressad situation. Jag var full av beundran över hur de andra lyckades med det och fick senare respons från både musiker, tekniker och vänner som varit i publiken att jag själv verkade lugn och glad även innan problemen hade löst sig.

Tidspress och prestige

Då jag la konserten relativt tidigt under våren fick jag jobba under tidspress med mina nya låtar, något jag sällan gör. Det gav förvåning och tillfredsställelse att märka att jag faktiskt

kunde skriva snabbt. Under arbetets gång kände jag att det här är ett bra arbetssätt för mig. Inte minst på grund av min tendens att koppla mitt värde som yrkesutövare och människa med vad jag presterar. När jag i detta arbete blev tvingad att ta snabba beslut hann jag inte bygga in så mycket prestige i den aktuella produktionen. Jag var tvungen att skicka låtmemon till bandet inspelade direkt på mobilen där jag stannade ett par gånger mitt i för att jag inte hunnit lära mig den ordentligt och inte hade tid att spela in någon mer gitarr- och sångmemo på just den låten. Jag var tvungen att skicka låtar till bandet där jag inte var nöjd med texten ännu för att jag var tvungen att gå vidare till nästa. De sakerna tog emot men var nyttiga för mig då jag märkte att de fortfarande tyckte om min musik. *Det här får inte va prestige nåt mer är* förmodligen den av alla mina låtar som gick fortast att skriva. Ändå har jag fått lika mycket positiv respons på den som på andra gamla låtar som jag har lagt säkert 20 gånger så mycket tid på att skriva. Detta var en nyttig upptäckt för mig. Kanske var den nödvändig för att jag ska kunna jobba med låtskrivande och produktion och samtidigt kunna ha ett fungerande liv vid sidan av.

Om jag med ett effektivare arbetssätt kan koppla bort mitt människovärde från min musikaliska prestation kommer det också att få konsekvenser för mitt förhållningssätt till konkurrens. Om arbetet är frikopplat från självkänslan kan jag bli mer generös i mitt sätt att dela med mig av det jag kan till andra yrkespersoner och uppskatta deras kompetenser till fullo utan att uppleva att det hotar min egen unicitet eller mitt värde. Jag tänker mig att jag då blir en enklare person att arbeta med och kommer att kunna knyta fler positiva kontakter och skapa fler samarbeten och arbetstillfällen. Det här projektet gav ny luft åt de här tankarna och rent praktiskt tvingade det mig att ta steg på det här området. Arbetet som helhet var mastigt och motigt ibland, men jag tillät mig själv att göra det lätt och roligt för mig i själva skapandet, låtskrivandet och arrangemangen. Det gjorde att det också blev ännu roligare och mer prestigelöst att fortsätta arrangera tillsammans med Bistrovagnen.

När sångidealen krockar

Under träffarna med Shamiran upptäckte jag att fokuset i röstutvecklingen till en betydande del var detsamma som när jag sjöng för en sångpedagog i pop-, vis-, jazz-, gospel- och rocktradition. Framför allt med tanke på att bröstklängen är mycket viktig i såväl traditionell österländsk sång som i de andra nämnda genrererna. När bröstklängen är eftersträfvärd blir

det viktigt med övningar som syftar till att kunna sjunga så högt som möjligt utan att gå över skarven till huvudklängen. För mig som har en låg skarv blir den typen av övningar särskilt viktiga, lika mycket för att rösten ska hålla länge som för att sången ska låta bra. Shamirans övningar som fyllde de funktionerna kompletterade på ett bra sätt det jag tidigare lärt mig för att inte pressa upp rösten i svåra register.

Men andra delar av coachtillfällena med Shamiran under examensprojektet fick mig verkligen att inse vilka stora skillnader det finns i ideal för västerländsk och österländsk populärsång. Jag märkte det tydligast när jag fick öva på ornament med skarven inblandad. Då insåg jag att jag i hela mitt liv har tränat på att undvika att skarven ska sticka ut på det där sättet. De tydligaste ”skarv-ornamenten”, låter inte helt olika de som jag vanligtvis brukar kalla för ”tuppar”, som kommer fram om jag sjungit oförsiktigt med en trött röst. När jag tränade på den typen av skarvanvändning märkte jag att jag gjorde allt för att undvika den. På grund av mina västerländska pop-referensramar fanns det ett motstånd mot att medvetet framkalla den typen av ljud. Jag blev helt enkelt generad och började skratta. Shamiran bekräftade olikheterna i Sverige och Kurdistan med att påminna om de många glidövningar mellan låga och höga toner som finns här, med syfte att lära sig dölja skarven.

Ett liknande motstånd i mig märkte jag när jag försökte härma Shamirans kvartstoner. Efter att en hel uppväxt ha tränat på att sjunga rena halvtoner tog det verkligen emot att försöka hålla ut det tänkta ackordets ters-ton som skulle ligga *mittemellan* moll och dur. Precis som med så mycket annat verkar detta handla om att svälja sin egen stolthet och krypa tills man lär sig gå.

Mina referenser för projektet

Goran Bregovic (1990). Kustino Oro. På Le Temps Des Gitans & Kuduz [CD]. Redavia Trading Co Limited

Goran Bregovic (1990). Borino Oro. På Le Temps Des Gitans & Kuduz [CD]. Redavia Trading Co Limited

Stagger Back Brass Band (2009). An Everyday Fiasco. På Stagger Back Brass Band[CD]. Patrick Farrell/Patty Sounds

Mahala rai banda (2004). Mahalageasca. På Mahala rai banda[CD]. Crammed Discs

Mamane Barka (2009). Alhadj. På Introducing[CD]. Mamane Barka

Goran Bregovic (2002). Sex. På Tales And Songs From Weddings And Funerals[CD]. Mercury/Redavia Trading Co Limited

Den Flygande Bokrullen (2007). 1234. På Shuff [CD]. Den Flygande Bokrullen/Arko Records

Gilad Atzmon och Tango Siempre (2007). Beach 26. På Tangents [CD]. Tango Siempre/Galileo Music Communication

Rahbani Brothers (1977). Ya Habibi Kelma Hab El Hawa. På Bil Afrah[CD]. Voix De L'Orient

Karin Boye (1927). Jag vill möta... . Ur Härdarna. Bonniers

Lista över bilagor

Bilaga 1. Ljudexempel från möten med sångerskan Shamiran Said

- 1.1 Shamiran sjunger kurdisk sång av Kader Dilan med olika ornament.
- 1.2 Jag sjunger en work-in-progress-version av den kurdiska sången av Kader Dilan.
- 1.3 Text till Kader Dilans sång med latinska bokstäver med anteckningar från lektionen.
- 1.4 Shamiran visar ett skarv-ornament.
- 1.5 *Falla mellan stolarna*: Shamiran testar olika sätt att sjunga.
- 1.6 Shamiran visar bröstklang med skarvsång.
- 1.7 Shamiran sjunger kurdisk sång i skalan segah som har två kvartstoner.

Bilaga 2. Låtmemon, blåsarrangemang och kompskisser

- 2.1 *Det här får inte va prestige nåt mer*
- 2.2 *En samba till ditt svidande sår*
- 2.3 *Falla mellan stolarna*
- 2.4 *I bistrovagnen*
- 2.5 *Snurrar*
- 2.6 *Jag vill möta...*
- 2.7 *Kan jag få bli en pöl*
- 2.8 *På botten av min längtan*
- 2.9 *Sjukdomens parad*

Bilaga 3. Konsertaffisch

Bilaga 4. Videofiler från konserten

- 4.1 *Jag vill möta...* (text Karin Boye, musik Gabriella Hansson, Berrin Sahin och Turgay Özdemir)
- 4.2 *Snurrar*